

Wydawnictwo Lex Manual

Skrypt z Kodeksu karnego wykonawczego

Adwokat Michał Wysocki

Michał Wysocki
Adwokat

Skrypt
z Kodeksu karnego
wykonawczego

Stan prawny: 1 marca 2026 r.

Michał Wysocki

www.lexmanual.pl

Niniejsza publikacja ma charakter informacyjny i edukacyjny - nie stanowi wiążącej porady prawnej lub podatkowej, a autor i wydawca nie ponoszą odpowiedzialności za jej wykorzystanie. Podczas przygotowywania tekstu dochowano starań, by informacje zamieszczone w publikacji były zgodne z obowiązującym stanem prawnym. Nie gwarantujemy ich aktualności w późniejszym czasie (w szczególności w przypadku zmiany stanu prawnego).

Na przygotowanie tej publikacji poświęcono wiele czasu i sił, dlatego prosimy, by jej nie udostępniać, kserować lub w inny sposób reprodukować. Nieuprawniona dystrybucja stanowi złamanie prawa.

Lex Manual

© Wydawnictwo Lex Manual

Piła 2026

ISBN 978-83-964248-9-1

Spis treści

Wstęp	7
Skróty	8
Część ogólna	9
Zakres obowiązywania	9
Organy postępowania wykonawczego	10
Skazany.....	11
Postępowanie wykonawcze	15
Wykonywanie orzeczeń	15
Postępowanie przed sądem	22
Postępowanie egzekucyjne	25
Nadzór penitencjarny.....	28
Zatarcie skazania.....	30
Uczestnictwo społeczeństwa w wykonywaniu orzeczeń, pomoc w społecznej readaptacji skazanych oraz Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej	31
System dozoru elektronicznego	37
Przepisy ogólne.....	37
Rozpoczęcie dozoru elektronicznego	40
Warunki i tryb orzekania o udzieleniu skazanemu zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego	43
Obowiązki i prawa skazanego.....	48
Czynności podmiotów wykonujących dozór elektroniczny.....	52
Zakończenie dozoru elektronicznego.....	55
Część szczególna	56
Grzywna.....	56
Kara ograniczenia wolności.....	60
Kara pozbawienia wolności.....	66
Cele wykonywania kary.....	66
Zakłady karne	67
Wykonywanie kary i jej indywidualizacja	71
Prawa i obowiązki skazanego.....	85

Zatrudnienie.....	100
Nauczanie.....	106
Działalność kulturalno-oświatowa, społeczna, kultura fizyczna i zajęcia sportowe	108
Nagrody i ulgi.....	109
Kary dyscyplinarne.....	112
Odroczenie i przerwa wykonania kary pozbawienia wolności.....	116
Warunkowe przedterminowe zwolnienie.....	120
Zwalnianie skazanych z zakładów karnych i warunki udzielania im pomocy.....	123
Informowanie o opuszczeniu przez skazanego zakładu karnego.....	126
Prawa i obowiązki kuratora sądowego, wykonywanie dozoru, warunkowego umorzenia postępowania i warunkowego zawieszenia wykonania kary.....	127
Prawa i obowiązki kuratora sądowego oraz dozór.....	127
Warunkowe umorzenie postępowania karnego.....	135
Warunkowe zawieszenie wykonania kary.....	136
Środki karne, środki kompensacyjne i przepadek.....	137
Pozbawienie praw publicznych.....	137
Zakazy, nakaz i obowiązek.....	138
Przepadek.....	141
Naprawienie szkody, zadośćuczynienie, nawiązka i świadczenie pieniężne.....	145
Podanie wyroku do publicznej wiadomości.....	146
Środki zabezpieczające.....	147
Należności sądowe.....	153
Tymczasowe aresztowanie.....	154
Umieszczanie tymczasowo aresztowanych i skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w wydzielonych pomieszczeniach lub pomieszczeniach dla osób zatrzymanych.....	169
Kontrola skazanych, tymczasowo aresztowanych, miejsc i przedmiotów.....	171
Część wojskowa.....	177
Przepisy ogólne.....	177
Kara ograniczenia wolności.....	178
Kara pozbawienia wolności i kara aresztu wojskowego.....	179

Środki karne.....	180
Tymczasowe aresztowanie.....	181
Część końcowa	182
Objaśnienie wyrażeń ustawowych	182
Przepisy przejściowe i końcowe.....	184

Wstęp

O tym, że nauka prawa nie należy do prostych zdań, mogą opowiedzieć wszyscy studenci tego kierunku, a także każdy, kto w trakcie swojego życia musiał przyswoić większą partię prawniczej wiedzy. Skuteczność nauki bardzo często wynika z jakości oraz formy dobranych materiałów edukacyjnych, które ułatwiają zapamiętywanie tekstu prawnego i przyswajanie rządzących nim zależności.

Niniejsze opracowanie jest wynikiem kilkunastoletniego doświadczenia autora w tworzeniu prawniczych opracowań, ze szczególnym uwzględnieniem skryptów. Dobrze przygotowany skrypt nie tylko niewyobrażalnie skraca czas, jaki należy poświęcić na naukę, ale także zdecydowanie ją ułatwia. Z tego i podobnych skryptów skorzystało do tej pory tysiące osób, chwalać sobie jakość i przejrzystość przyjętej formy. Szczegółowe wskazówki dotyczące nauki ze skryptów zawarłem w mojej książce **Jak uczyć się prawa?**

Oddając w Wasze ręce skrypt z Kodeksu karnego wykonawczego, należy wyjaśnić, że nie jest on w stu procentach powtórzeniem treści przepisów. Tam, gdzie istniała taka możliwość, materiał grupowano w przyswajalne partie, powszechnie zastosowano także wyróżnienia najważniejszych słów danego zagadnienia. Struktura skryptu bazuje na układzie kodeksowym.

Skrypt jest zgodny z obowiązującym stanem prawnym. Z uwagi na przyjętą formę, czasami stosowano w nim pewne uproszczenia. Z tego też powodu przygotowując się do nauki lub pracy z kodeksem, warto choć raz przeczytać go od deski do deski.

By pobudzić mózg do działania oraz zmniejszyć i tak obszerne rozmiary skryptu, zastosowano szereg skrótów, które zostały wyjaśnione w dalszej części pracy. W zależności od kontekstu, skrót dotyczyć może liczby pojedynczej lub mnogiej danego wyrażenia.

adwokat Michał Wysocki

Skróty

W opracowaniu wykorzystano następujące skróty

- **AŚ** – areszt śledczy;
- **Fundusz** – Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej;
- **KK** – Kodeks karny;
- **KKS** – Kodeks karny skarbowy;
- **KKW** – Kodeks karny wykonawczy;
- **KPC** – Kodeks postępowania cywilnego;
- **KPK** – Kodeks postępowania karnego;
- **OW** – kara ograniczenia wolności;
- **PW** – kara pozbawienia wolności;
- **RP** – Rzeczypospolita Polska;
- **RPD** – Rzecznik Praw Dziecka;
- **RPO** – Rzecznik Praw Obywatelskich;
- **SO** – sąd okręgowy;
- **SP** – Skarb Państwa;
- **TA** – tymczasowe aresztowanie;
- **ZK** – zakład karny.

Część ogólna

Zakres obowiązywania

1. na zasadach opisanych w KKW odbywa się **wykonywanie**:
  1. orzeczeń w postępowaniu karnym, w postępowaniu w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe i w postępowaniu w sprawach o wykroczenia
  2. kar porządkowych i środków przymusu skutkujących pozbawienie wolności
2. **wyjątek** - ustawa wskazuje inaczej
3. w postępowaniu wykonawczym w kwestiach nieuregulowanych w KKW **stosuje się odpowiednio przepisy KPK**

Organy postępowania wykonawczego

Organami postępowania wykonawczego są:

1. sąd I instancji lub inny sąd równorzędny
2. sąd penitencjarny i sędzia penitencjarny
3. prezes sądu lub upoważniony sędzia oraz referendarz sądowy
4. dyrektor ZK, AŚ, a także dyrektor okręgowy i Dyrektor Generalny Służby Więziennej albo osoba kierująca innym zakładem przewidzianym w przepisach prawa karnego wykonawczego oraz komisja penitencjarna
5. sądowy kurator zawodowy oraz kierownik zespołu kuratorskiej służby sądowej
6. sądowy lub administracyjny organ egzekucyjny
7. naczelnik urzędu skarbowego
8. odpowiedni terenowy organ administracji rządowej lub samorządu terytorialnego
9. inny organ uprawniony przez ustawę do wykonywania orzeczeń

Właściwość sądu:

1. **sąd, który wydał orzeczenie w I instancji**, jest właściwy również w postępowaniu dotyczącym wykonania tego orzeczenia, chyba że ustawa stanowi inaczej
2. w sprawach zastrzeżonych w KKW dla sądu penitencjarnego właściwy jest **ten sąd penitencjarny, w którego okręgu przebywa skazany**, chyba że ustawa stanowi inaczej (w stosunku do skazanych przez sąd wojskowy właściwy jest **wojskowy sąd garnizonowy**)
3. sądem penitencjarnym jest **SO**
4. na postanowienie w przedmiocie właściwości w postępowaniu wykonawczym **zażalenie nie przysługuje**

Skazany

Zasada humanitaryzmu:

1. z poszanowaniem godności ludzkiej skazanego, **w sposób humanitarny**, wykonuje się:
  1. kary
  2. środki karne
  3. środki kompensacyjne
  4. przepadek
  5. środki zabezpieczające
  6. środki zapobiegawcze
2. **zakazuje się stosowania tortur** lub niehumanitarnego albo poniżającego traktowania i karania skazanego
3. **skazany zachowuje prawa i wolności obywatelskie**, a ich ograniczenie może wynikać jedynie z ustawy oraz z wydanego na jej podstawie prawomocnego orzeczenia

Sytuacja skazanego:

1. skazany jest podmiotem określonych w KKW praw i obowiązków
2. skazany ma obowiązek stosować się do wydanych przez właściwe organy poleceń zmierzających do wykonania orzeczenia

Wnioski, zażalenia i skargi:

1. **skazany może składać wnioski** o wszczęcie postępowania przed sądem i brać w nim udział jako strona oraz w wypadkach wskazanych w ustawie **wnosić zażalenia** na postanowienia wydane w postępowaniu wykonawczym
2. skazany **może składać wnioski, skargi i prośby** do organów wykonujących orzeczenie
3. **skazany, składając wniosek, skargę lub prośbę, jest obowiązany do uzasadnienia zawartych w niej żądań** w stopniu umożliwiającym jej rozpoznanie, w szczególności do dołączenia odpowiednich dokumentów
4. **właściwy organ może pozostawić wniosek, skargę lub prośbę bez rozpoznania**, jeżeli wniosek, skarga lub prośba:
  1. oparte są na tych samych podstawach faktycznych
  2. zawierają wyrazy lub zwroty powszechnie uznawane za wulgarne lub obelżywe albo gwarę przestępców
  3. nie zawierają uzasadnienia zawartych w nich żądań w stopniu umożliwiającym ich rozpoznanie
  4. są oczywiście bezzasadne
5. **ogólna skarga:**
  1. skarga przysługuje skazanemu w terminie **7 dni** od dnia, w którym dowiedział się on o zdarzeniu będącym podstawą skargi

2. po upływie tego terminu skargę pozostawia się **bez rozpoznania**, chyba że niedotrzymanie terminu nastąpiło z przyczyn niezależnych od skazanego

Skarga na decyzję:

1. skazany **może zaskarżyć do sądu**, z powodu jej niezgodności z prawem, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, **decyzję:**
  1. prezesa sądu lub upoważnionego sędziego
  2. sędziego penitencjarnego
  3. dyrektora ZK, AŚ, a także dyrektora okręgowego i Dyrektora Generalnego Służby Więziennej albo osoby kierującej innym zakładem przewidzianym w przepisach prawa karnego wykonawczego oraz komisji penitencjarnej
  4. sądowego kuratora zawodowego oraz kierownika zespołu kuratorskiej służby sądowej
  5. innego organu uprawnionego przez ustawę do wykonywania orzeczeń
2. skargi rozpoznaje sąd właściwy
3. **sąd penitencjarny** jest sądem **właściwym** w sprawach dotyczących:
  1. odbywania PW
  2. zastępczej PW
  3. kary aresztu wojskowego
  4. kary aresztu
  5. zastępczej kary aresztu
  6. kary porządkowej
  7. środka przymusu skutkującego pozbawieniem wolności
  8. wykonywania orzeczenia o warunkowym przedterminowym zwolnieniu
  9. środka zabezpieczającego polegającego na umieszczeniu w zakładzie psychiatrycznym
4. skarga na decyzję przysługuje skazanemu w terminie **7 dni** od dnia ogłoszenia lub doręczenia decyzji
5. decyzję ogłasza się lub doręcza **wraz z uzasadnieniem** i pouczeniem o przysługującym skazanemu prawie, terminie i sposobie wniesienia skargi
6. skargę **wnosi się do organu, który wydał zaskarżoną decyzję**
7. **organ, który wydał zaskarżoną decyzję, nie przychyli się do skargi** - przekazuje ją wraz z aktami sprawy bezzwłocznie do właściwego sądu
8. **sąd** powołany do rozpoznania skargi **może wstrzymać wykonanie zaskarżonej decyzji** (odmowa wstrzymania nie wymaga uzasadnienia)
9. po rozpoznaniu skargi **sąd orzeka o utrzymaniu w mocy, uchyleniu albo zmianie zaskarżonej decyzji** (na postanowienie sądu **zażalenie nie przysługuje**)

Obrońca i pełnomocnik:

1. w postępowaniu wykonawczym skazany może korzystać z pomocy obrońcy ustanowionego w tym postępowaniu
2. w postępowaniu przed sądem skazany musi mieć obrońcę, jeżeli:
  1. jest głuchy, niemy lub niewidomy

2. zachodzi uzasadniona wątpliwość co do jego poczytalności
3. nie ukończył 18 lat
4. sąd uzna to za niezbędne ze względu na okoliczności utrudniające obronę
3. art. 78 KPK (żądanie obrońcy z urzędu) stosuje się odpowiednio
4. **kontakt:**
  1. skazany pozbawiony wolności może porozumiewać się ze swoim obrońcą, pełnomocnikiem będącym adwokatem lub radcą prawnym oraz przedstawicielem niebędącym adwokatem ani radcą prawnym, który został zaaprobowany przez Przewodniczącego Izby Europejskiego Trybunału Praw Człowieka do reprezentowania skazanego przed tym Trybunałem
  2. porozumiewanie się następuje podczas nieobecności innych osób, a rozmowy z powyższymi osobami w trakcie widzeń i rozmowy telefoniczne nie podlegają kontroli
  3. skazany pozbawiony wolności może korzystać co najmniej raz w tygodniu, w terminach ustalonych w porządku wewnętrznym obowiązującym w ZK lub AŚ, z samoinkasującego aparatu telefonicznego do kontaktu z osobą, o której mowa wyżej
  4. w szczególnie uzasadnionych wypadkach, jeżeli wyznaczone terminy czynności procesowych wskazują na konieczność niezwłocznego skorzystania z samoinkasującego aparatu telefonicznego, dyrektor ZK lub AŚ udziela zgody na kontakt poza terminami ustalonymi w porządku wewnętrznym obowiązującym w ZK lub AŚ
  5. warunkiem skorzystania przez skazanego pozbawionego wolności z samoinkasującego aparatu telefonicznego do kontaktu z osobą, o której mowa wyżej, jest uprzednie poinformowanie na piśmie dyrektora ZK lub AŚ przez tę osobę o numerze telefonu tej osoby, pod którym można nawiązać z nią kontakt
  6. skorzystanie przez skazanego pozbawionego wolności z samoinkasującego aparatu telefonicznego następuje po zgłoszeniu przez skazanego pozbawionego wolności funkcjonariuszowi Służby Więziennej przed rozpoczęciem tego terminu

Korespondencja:

1. korespondencja skazanego pozbawionego wolności **podlega cenzurze i nadzorowi**, chyba że ustawa stanowi inaczej
2. korespondencja skazanego pozbawionego wolności **z obrońcą lub pełnomocnikiem będącym adwokatem lub radcą prawnym nie podlega cenzurze, nadzorowi oraz zatrzymaniu** i powinna być bezzwłocznie przekazywana do adresata
3. art. 73 § 3 i 4 (kontakt z obrońcą) oraz art. 225 § 3 KPK (ochrona tajemnicy) stosuje się
4. **zakaz cenzury** korespondencji z obrońcą lub pełnomocnikiem **stosuje się odpowiednio** do korespondencji skazanego pozbawionego wolności prowadzonej z:

1. organami ścigania, wymiaru sprawiedliwości i innymi organami państwowymi
2. organami samorządu terytorialnego
3. RPO i RPD
4. organami powołanymi na podstawie ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych dotyczących ochrony praw człowieka
5. przedstawicielem niebędącym adwokatem ani radcą prawnym, który został zaaprobowany przez Przewodniczącą Izby Europejskiego Trybunału Praw Człowieka do reprezentowania skazanego przed tym Trybunałem

Rzecznik Praw Obywatelskich:

1. RPO lub osoba przez niego upoważniona ma prawo wstępu w każdym czasie, bez ograniczeń, do ZK, AŚ i innych miejsc, w których przebywają osoby pozbawione wolności, oraz poruszania się po ich terenie, przeglądania dokumentów i żądania wyjaśnień od administracji tych jednostek, a także do przeprowadzania podczas nieobecności innych osób rozmów z osobami pozbawionymi wolności oraz badania ich wniosków, skarg i próśb
2. powyższe stosuje się odpowiednio do prokuratora wykonującego czynności służbowe

Postępowanie wykonawcze

Wykonywanie orzeczeń

Wykonalność:

1. postępowanie wykonawcze **wszczyina się bezzwłocznie**, gdy orzeczenie stało się wykonalne
2. wyrok oraz postanowienia wydane w trybie art. 420 KPK, dotyczące **przepadku** albo **dowodów rzeczowych**, stają się wykonalne z chwilą uprawomocnienia, chyba że ustawa stanowi inaczej
3. postanowienie w postępowaniu wykonawczym **staje się wykonalne z chwilą wydania**, chyba że ustawa stanowi inaczej lub sąd wydający postanowienie albo sąd powołany do rozpoznania zażalenia wstrzyma jego wykonanie
4. **złożenie wniosku o wydanie postanowienia w postępowaniu wykonawczym nie wstrzymuje wykonania orzeczenia**, którego wniosek dotyczy, chyba że sąd właściwy do rozpoznania wniosku, w szczególnie uzasadnionych wypadkach, postanowi inaczej
5. **odmowa wstrzymania** wykonania postanowienia lub orzeczenia **nie wymaga uzasadnienia**
6. **posiedzenie:**
  1. w posiedzeniu w przedmiocie wstrzymania wykonania orzeczenia, którego dotyczy wnioski o wydanie postanowienia w postępowaniu wykonawczym, ma prawo wziąć udział prokurator, jeżeli wstrzymanie wykonania orzeczenia skutkowałoby zwolnieniem skazanego z aresztu śledczego lub zakładu karnego
  2. posiedzenie wyznacza się niezwłocznie
  3. **prokurator oświadczy, najpóźniej na posiedzeniu po ogłoszeniu postanowienia o wstrzymaniu wykonania orzeczenia, o którym mowa wyżej, że sprzeciwia się wstrzymaniu wykonania orzeczenia** - postanowienie o wstrzymaniu wykonania orzeczenia staje się wykonalne z chwilą uprawomocnienia
7. na postanowienie o wstrzymaniu wykonania orzeczenia **prokuratorowi przysługuje zażalenie**, które podlega rozpoznaniu w terminie 7 dni od daty wpływu do sądu wyższej instancji

Instytucje:

1. **Policja** w zakresie postępowania wykonawczego **wykonuje polecenia sądu**
2. powyższe **stosuje się odpowiednio** do:
  1. Żandarmerii Wojskowej oraz dowódcy wojskowego, jeżeli skazany jest żołnierzem, z wyjątkiem żołnierza pełniącego terytorialną służbę wojskową dyspozycyjnie
  2. Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej oraz innych organów, jeżeli postępowanie wykonawcze dotyczy spraw, które zgodnie z przepisami prawa należą do ich właściwości

3. organy i instytucje państwowe, organy samorządu terytorialnego oraz stowarzyszenia i organizacje społeczne w zakresie swojego działania udzielają pomocy organom wykonującym orzeczenia

Skierowanie do wykonania:

1. sąd, kierując orzeczenie do wykonania, **przesyła jego odpis lub wyciąg, ze wzmianką o wykonalności**, a w wypadku orzeczenia prawomocnego - z datą jego uprawomocnienia się, odpowiedniemu organowi powołanemu do wykonywania orzeczenia
2. **organ zawiadamia sąd** o przystąpieniu do wykonania orzeczenia oraz o zakończeniu jego wykonywania
3. **kierując do wykonania orzeczenie dotyczące grzywny, nawiązki** na rzecz SP, nawiązki lub świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu, przepadku, zwrotu korzyści albo jej równowartości oraz należności sądowych, sąd przesyła także informację w przedmiocie zabezpieczonego w sprawie mienia skazanego oraz ostatnio uzyskaną informację, o której mowa w art. 213 § 1a KPK (informacja o stosunkach majątkowych)
4. sąd przesyła dyrektorowi ZK lub AŚ **orzeczenie wraz z uzasadnieniem**, jeżeli zostało sporządzone i nie zawiera informacji niejawnych o klauzuli tajności "**tajne**" lub "**ściśle tajne**"
5. **informacje o zwolnieniu:**
  1. pokrzywdzony złożył wniosek, o którym mowa w art. 168a § 1 lub 1a KKW (informacja o zwolnieniu z więzienia), sąd niezwłocznie przesyła dyrektorowi ZK lub AŚ ten wniosek oraz dane zawierające imię, nazwisko i adres pokrzywdzonego
  2. w wypadku, o którym mowa w art. 168a § 6 KKW (świadek), sąd przesyła również dane zawierające imię, nazwisko i adres świadka
  3. skazany przebywa w ZK lub AŚ - sąd przesyła wniosek i wymienione dane nie później niż w terminie 7 dni od daty wpływu wniosku do sądu
  4. **w przypadku skazanego za przestępstwo określone w rozdziale XXV KK (przestępstwa seksualne) lub za przestępstwo określone w art. 156 (ciężki uszczerbek na zdrowiu), art. 189a (handel ludźmi), art. 190a (uporczywe nękanie), art. 207 (znęcanie), art. 211 (uprowadzenie) KK** sąd z urzędu niezwłocznie przesyła dyrektorowi ZK lub AŚ dane obejmujące imię, nazwisko i adres pokrzywdzonego, chyba że pokrzywdzony pouczone o uprawnieniu, o którym mowa w art. 168a § 2a KKW, oświadczył, że z niego rezygnuje
6. **sąd po wydaniu wyroku skazującego przesyła dyrektorowi ZK lub AŚ posiadane w sprawie informacje dotyczące skazanego**, w tym dane o uprzedniej karalności oraz zastosowanych wobec niego środkach wychowawczych lub poprawczych, informacje pozwalające na identyfikację skazanego, w szczególności numer Automatycznego Systemu Identyfikacji Daktyloskopijnej (AFIS), numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL), rysopis oraz opis znaków szczególnych i tatuaży, a także fotografię skazanego, odpisy

orzeczeń i opinii lekarskich oraz psychologicznych, w tym stwierdzających u skazanego uzależnienia od substancji psychoaktywnej, a także informacje dotyczące popełnienia przestępstwa określonego w art. 197-203 KK w związku z zaburzeniami preferencji seksualnych oraz opinię, o której mowa w art. 22a ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich, a po uprawomocnieniu się wyroku, na wniosek dyrektora zakładu lub aresztu - również akta sądowe

7. w razie skazania tymczasowo aresztowanego lub osoby odbywającej karę pozbawienia wolności sąd przesyła zawiadomienie o skazaniu wraz z informacjami, o których mowa wyżej, dyrektorowi ZK lub AŚ

Środki pieniężne skazanego:

1. **w sprawie zabezpieczono środki pieniężne skazanego lub inne mienie skazanego, z którego uzyskano środki pieniężne, a orzeczono grzywnę, świadczenie pieniężne, środki kompensacyjne, przepadek lub zwrot korzyści majątkowej albo jej równowartości, których przedmiotem jest kwota pieniężna, lub zasądzone koszty sądowe** - sąd zarządza ich ściąganie z tych środków.
2. ściąganie dokonuje się w kolejności oraz w sposób, które obowiązują w przypadku prowadzenia egzekucji, chyba że środki te w całości podlegają przepadkowi albo zwrotowi pokrzywdzonemu lub innemu uprawnionemu podmiotowi jako korzyść majątkowa, jaką sprawca osiągnął z popełnionego przestępstwa albo jej równowartość
3. o dokonaniu ściągania zawiadamia się prokuratora i skazanego

Wezwanie:

1. **w sprawie zabezpieczono inne niż środki pieniężne mienie skazanego** - sąd wzywa go do uiszczenia grzywny, świadczenia pieniężnego lub środków kompensacyjnych, przepadku, zwrotu korzyści majątkowej albo jej równowartości, których przedmiotem jest kwota pieniężna, lub kosztów sądowych w określonym terminie wynikającym z przepisów KKW pod rygorem ich wykonania z zabezpieczonego mienia
2. art. 12a § 1 pkt 1 KKW (pouczenie) stosuje się
3. **zabezpieczone mienie podlega w całości przepadkowi lub zwrotowi pokrzywdzonemu lub innemu uprawnionemu podmiotowi jako korzyść majątkowa, jaką sprawca osiągnął z popełnionego przestępstwa, albo jej równowartość** - powyższego nie stosuje się

Odstąpienie:

1. art. 11a i art. 11b KKW (ściąganie i wezwanie opisane powyżej) stosuje się, gdy orzeczone grzywna, świadczenia pieniężne, środki kompensacyjne, przepadek, zwrot korzyści majątkowej albo jej równowartości lub koszty sądowe nie stanowiły tytułu zabezpieczenia

2. w powyższym przypadku sąd może odstąpić od zarządzenia wykonania z zabezpieczonego mienia grzywny, świadczenia pieniężnego, nawiązki na rzecz innego uprawnionego podmiotu niż pokrzywdzony lub osoba dla niego najbliższa lub kosztów sądowych, wyłącznie w szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy ich wykonanie z zabezpieczonego mienia pociągnęłoby dla skazanego lub jego rodziny wyjątkowo ciężkie skutki, a zostały one uiszczone co najmniej w połowie i z okoliczności sprawy wynika, że pomimo takiego odstąpienia zostaną uiszczone w całości

Zawiadomienia:

1. o prawomocnych skazaniach osób podlegających obowiązkowi służby wojskowej albo służby w obronie cywilnej na karę pozbawienia wolności bez zawieszenia jej wykonania, jak również o zmianach dotyczących wykonywania PW, sąd zawiadamia również organy właściwe w sprawach obowiązku obrony Ojczyzny lub służby w obronie cywilnej, na zasadach i w trybie określonych w odrębnych przepisach
2. organ wykonujący orzeczenie w razie stwierdzenia, że zachodzą warunki do wydania wyroku łącznego, niezwłocznie zawiadamia o tym właściwy sąd
3. sąd, kierując do wykonania orzeczenie o pozbawieniu wolności, zawiadamia:
  1. sąd opiekuńczy, jeżeli zachodzi potrzeba opieki nad dziećmi skazanego
  2. właściwy organ, jeżeli zachodzi potrzeba opieki nad osobą niedołązną lub chorą, którą opiekował się skazany, albo potrzeba przedsięwzięcia niezbędnych czynności do ochrony mienia lub mieszkania skazanego
4. o poczynionych wystąpieniach i wydanych zarządzeniach zawiadamia się skazanego

Pouczenie:

1. w wezwaniu do uiszczenia na podstawie prawomocnego orzeczenia sądowego wydanego w sprawie o przestępstwo lub wykroczenie:
  1. **grzywny, nawiązki na rzecz SP, kwoty pieniężnej stanowiącej przedmiot przypadku, nawiązki lub świadczenia pieniężnego orzeczonych na rzecz Funduszu lub kosztów sądowych** - należy też pouczyć o tym, że w razie nieuiszczenia tych należności w całości w terminie wynikającym z przepisów KKW ich wykonanie nastąpi z zabezpieczonego w sprawie mienia skazanego, innego niż środki pieniężne, o których mowa w art. 11a KKW, a w razie braku takiego mienia lub gdy okaże się ono niewystarczające sąd przekaze do biur informacji gospodarczej, działających na podstawie ustawy o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych, informację gospodarczą o powstaniu tej zaległości
  2. **grzywny orzeczonej jako kara zastępcza lub pieniężnej kary porządkowej** - należy też pouczyć o tym, że w razie nieuiszczenia tych należności w całości w terminie wynikającym z przepisów KKW sąd przekaze do biur, o których mowa wyżej, informację gospodarczą o powstaniu tej zaległości
2. w razie nieuiszczenia przez skazanego w całości należności, o których mowa wyżej, w terminie wynikającym z KKW i braku możliwości ich wykonania z

zabezpieczonego mienia skazanego, sąd niezwłocznie przekazuje informację gospodarczą o powstaniu tej zaległości do biur informacji gospodarczej

3. sąd wykonuje obowiązki wierzyciela, o których mowa w art. 29 i art. 30 ustawy o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych

Doprecyzowanie:

1. **kara lub inny środek podlegający wykonaniu według przepisów KKW są określone w tygodniach, miesiącach lub latach** - przyjmuje się w postępowaniu wykonawczym, że tydzień liczy się za dni 7, miesiąc za dni 30, a rok za dni 365
2. za dzień trwania PW, zastępczej PW, kary aresztu wojskowego, kary aresztu, zastępczej kary aresztu, kary porządkowej oraz środka przymusu skutkującego pozbawieniem wolności przyjmuje się okres 24 godzin liczony od chwili rzeczywistego pozbawienia wolności

Rozstrzygnięcie wątpliwości:

1. organ wykonujący orzeczenie oraz każdy, kogo orzeczenie bezpośrednio dotyczy, może zwrócić się do sądu, który je wydał, o rozstrzygnięcie wątpliwości co do wykonania orzeczenia lub zarzutów co do obliczenia kary
2. na postanowienie sądu przysługuje zażalenie, również organowi określonymu w art. 2 pkt 5-10 KKW oraz każdemu, kogo orzeczenie bezpośrednio dotyczy

Informacje o skazanym:

1. w postępowaniu wykonawczym organ postępowania wykonawczego może zarządzić zebranie informacji dotyczących skazanego
2. organ określony w art. 2 pkt 1-5 KKW wykonujący orzeczenie może także zarządzić zebranie informacji dotyczących skazanego w drodze wywiadu środowiskowego przeprowadzonego przez kuratora sądowego
3. w razie uzasadnionych wątpliwości co do tożsamości skazanego organ wykonujący orzeczenie może zażądać ustalenia jego tożsamości przez Policję

List gończy:

1. **miejsce pobytu skazanego na PW na terenie kraju nie jest znane** - sąd wydaje postanowienie o poszukiwaniu go listem gończym.
2. w liście gończym podaje się:
  1. sąd, który wydał postanowienie o poszukiwaniu listem gończym
  2. dane o osobie, które mogą ułatwić jej poszukiwanie, a przede wszystkim personalia, rysopis, znaki szczególne, miejsce zamieszkania i pracy, z dołączeniem w miarę możliwości fotografii poszukiwanego
  3. informację o orzeczeniu, stanowiącym podstawę pozbawienia wolności
  4. wezwanie każdego, kto zna miejsce pobytu poszukiwanego, do zawiadomienia o tym najbliższej jednostki Policji lub sądu
  5. ostrzeżenie o odpowiedzialności karnej za ukrywanie poszukiwanego lub dopomaganie mu w ucieczce

3. w liście gończym można wyznaczyć nagrodę za ujęcie lub przyczynienie się do ujęcia poszukiwanego, a także udzielić zapewnienia o utrzymaniu tajemnicy co do osoby informującej
4. list gończy podlega rozpowszechnieniu przez opublikowanie za pomocą Internetu, chyba że sąd postanowi inaczej
5. sąd, zależnie od potrzeby, może postanowić o rozpowszechnieniu listu gończego przez rozesłanie, rozplakatowanie lub opublikowanie, w szczególności za pomocą prasy, radia i telewizji

Bezprawne utrudnianie postępowania:

1. po otrzymaniu zawiadomienia o przystąpieniu do wykonania orzeczenia o PW sąd niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia otrzymania zawiadomienia, może wydać postanowienie stwierdzające, że skazany bezprawnie utrudniał wykonanie PW, jeżeli w zamiarze utrudniania wykonania PW uciekł lub ukrywał się lub podjął działania w celu ucieczki lub ukrycia się
2. na postanowienie w przedmiocie stwierdzenia bezprawnego utrudniania przez skazanego wykonania PW przysługuje zażalenie
3. zażalenie podlega rozpoznaniu w terminie 7 dni od daty wpływu do sądu wyższej instancji
4. odpis prawomocnego postanowienia stwierdzającego, że skazany bezprawnie utrudniał wykonanie PW, doręcza się dyrektorowi ZK

Umorzenie i zawieszenie:

1. sąd umarza postępowanie wykonawcze w razie przedawnienia wykonania kary, śmierci skazanego lub innej przyczyny wyłączającej to postępowanie
2. **zachodzi długotrwała przeszkoda uniemożliwiająca postępowanie wykonawcze, a w szczególności jeżeli nie można ująć skazanego albo nie można wykonać wobec niego orzeczenia z powodu choroby psychicznej lub innej przewlekłej, ciężkiej choroby** - postępowanie zawiesza się w całości lub w części na czas trwania przeszkody
3. na postanowienie w przedmiocie umorzenia lub zawieszenia postępowania wykonawczego przysługuje zażalenie
4. zawieszenie postępowania wykonawczego nie wstrzymuje biegu przedawnienia, chyba że skazany uchyla się od wykonania kary
5. okres wstrzymania biegu przedawnienia nie może przekroczyć 10 lat
6. wykonywanie PW, zastępczej PW, kary aresztu wojskowego, kary aresztu lub zastępczej kary aresztu, kary porządkowej oraz środka przymusu skutkującego pozbawieniem wolności w tej samej lub innej sprawie wstrzymuje bieg przedawnienia

Przeszkody prawne:

1. w razie orzeczenia wobec skazanego PW oraz OW na podstawie art. 37b lub art. 87 § 2 KK, OW kieruje się do wykonania w pierwszej kolejności tylko wówczas, gdy zachodzą przeszkody prawne do niezwłocznego wykonania PW

2. w wypadku ustania przeszkód, o których mowa wyżej, sąd - niezależnie od tego, czy OW została już w całości wykonana - zawiesza postępowanie wykonawcze dotyczące OW i niezwłocznie kieruje do wykonania PW